

Κοινόβιο με πολλαπλή ταξική βάση

Στο νέο μυθιστόρημα του Αρη Μαραγκόπουλου γυμνά πολιτικά γεγονότα συμπλέκονται με ερωτικά πάθη και υπαρξιακές αναταράξεις

Του Βαγγέλη Χατζηβασιλείου

Μυθιστοριογράφος με σταθερό πολιτικό προσανατολισμό, ο Αρης Μαραγκόπουλος ολοκληρώνει με την *Απάρνηση* την τριλογία των «Κολυμπητών», που ξεκίνησε με το *φλοτ, φλοστ, φλλοσστ* (2016) και συνεχίστηκε με το *Ω! Τι υπέροχη εκδρομή!* (2023). Όπως και στα δύο πρώτα μέρη της τριλογίας, ο Μαραγκόπουλος τελειώνει ως συγγραφέας και ως αφηγητής (δεν βρισκόμαστε πια στην εποχή του μακρόχρονου συγγραφικού του προσώπειου, του Βενιαμίν Σανιδόπουλου) υπό το κράτος της «αριστερής μελαγχολίας»: μια υπόθεση της βρετανικής Αριστεράς (για την ακρίβεια ενός κομματιού της) σύμφωνα με την οποία ο καπιταλισμός υποταγμένος στον ανεξέλεγκτο οικονομικό φιλελευθερισμό έχει ξεβιδώσει ως καθημερινή ιδεολογία της αναπόφευκτης ανάγκης τα πάντα – μισθούς και εισοδήματα, εργασιακές σχέσεις και εργασιακό χρόνο, δημόσια υγεία και γενικότερα δημόσιες παροχές, ελευθερίες για την οποιαδήποτε επιλογή. Η «αριστερή μελαγχολία» θλίβει όσους συντάχθηκαν με το κάποτε επαναστατικό όραμα της κοινωνικής μεταβολής (εδώ θα συναντήσουμε και την ιταλική «αριστερή μελαγχολία»), μα έστω κι έτσι, αν συνειδητοποιηθεί το μέγεθος της ήττας των παθόντων, θα πρέπει πλέον να ξεκινήσουν όλα από την αρχή.

Μου είναι δύσκολο να υιοθετήσω τον πολιτικό φανατισμό που αγνοεί την ιστορική κυκλικότητα της οικονομίας ενώ την ίδια στιγμή πιστεύει σε μνήμες που, αν ζωντανέψουν ξανά, θα παρέμβουν δραστηρικά και σωτήρια στην Ιστορία. Ο Μαραγκόπουλος, παρ' όλα αυτά, όπως έχω γράψει ξανά, δεν εκβιάζει πολιτικά τη λογοτεχνία του και δεν βιάζεται να βγάλει συμπεράσματα, ακόμα λιγότερο να υψώσει διδακτικό δάκτυλο ινστρούχτορα ή αναστάσιμο ευκολόγιο παπά.

Το πολυπρόσωπο κοινόβιο όπου ζουν οι πρωταγωνιστές του, δάσκαλοι, μανάβιδες, σεξουαλικά εργαζόμενες γυναίκες, πρόσφυγες, φωτογράφοι, ναυτεργάτες (αναγνωρίζω από τα προηγούμενα μέρη χαρακτήρες που έπαιζαν βοηθητικό ρόλο), έχει και πολλαπλή ταξική βάση, κερδίζοντας σε ταξική και ανθρωπογεωγραφική αντιπροσωπευτικότητα. Έτσι, τα γυμνά πολιτικά γεγονότα στην Ελλάδα και στο εξωτερικό δεν γίνονται μηχανική μήτρα ή μηχανικό φόντο για τη ζωή των ηρώων αλλά συμπλέκονται σε διαρκή, ηθελημένα ακατάσχετη ροή με τα ερωτικά πάθη, με

Ο Αρης Μαραγκόπουλος δεν εκβιάζει πολιτικά τη λογοτεχνία του και δεν υψώνει διδακτικό δάκτυλο ινστρούχτορα

ΑΡΗΣ ΜΑΡΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ
Απάρνηση
Εκδόσεις Τόπος,
2025, σελ. 376,
τιμή 16,50 ευρώ

τις ενδοοικογενειακές αντιθέσεις και με τις υπαρξιακές αναστατώσεις τους.

Κι αυτά χάρη σε μια μη γραμμική, πολυμερής και πολύτροπη αφήγηση, που παίζει συνεχώς με τον χώρο και με τον χρόνο, που ανάγει στο παρελθόν όχι για να νοσταλγήσει μα για να γευτεί εκ νέου τους λησμονημένους χυμούς, που επανέρχεται στο παρόν για να οργιστεί πολιτικά και που ταξιδεύει στο μέλλον για να βρει, όπως το κολύμπι σε γνώριμα νερά και ο διάπλους της ανοιχτής θάλασσας, την ελευθερία εν τέλει από την πολιτική, την επιθυμία του έρωτα (ακόμα και την επιθυμία του θανάτου), τη λύτρωση από τη δυναστεία της μνήμης και τον στροβιλισμό της ατομικής και της συλλογικής ύπαρξης σε έναν ιστορικό χρόνο μακριά από οιονδήποτε καταναγκασμό και (τουλάχιστον κατά τη δική μου ανάγνωση) και ντετερμινισμό. Κι αν αναρωτιόμαστε ακόμη για τη σχέση πολιτικής και λογοτεχνίας, θα έλεγα λίγα, ελάχιστα τα κέρδη για τη πολιτική και πολλά, πάμπολλα για τη λογοτεχνία.

Η «αριστερή μελαγχολία» θλίβει όσους συντάχθηκαν με το κάποτε επαναστατικό όραμα της κοινωνικής μεταβολής